

Javne nabavke u odnosu na privredne subjekte

Koji su naručioci obuhvaćeni pravilima javnih nabavki EU?

Narativni dio

2.5.6 Opšte izuzimanje prema članu 30

Kao što je prethodno ukazano, ranija Direktiva o posebnim sektorima je obuhvatala seriju izuzeća u posebnim sektorima u kojima su predmetni subjekti pružali usluge na konkurentnim tržištima zbog toga što je to bila realnost predmetnih tržišta ili zbog toga što je uvođenjem liberalizacije tržišta Zajednice bila uvedena konkurencija.

S obzirom na stepen liberalizacije u različitim sektorima, novom Direktivom o posebnim Sektorima je sada uvedena opštija odredba o izuzimanju koja daje izuzeće od odredbi Direktive onim naručiocima koji sprovode aktivnost koja je u državi članici u kojoj se sprovodi:

- direktno izložena konkurenciji,
- vrši se na tržištima sa neograničenim pristupom.

Ispitivanjem da li su tržišta konkurentna nužno treba razmotriti pravnu i faktičku situaciju u predmetnoj državi članici i nužno razmotriti slučaj za slučajem. Pri tom treba imati u vidu prirodu i kvalitet tržišta dobara tako da i informacije relevantnih ponuđača dobiju pravi značaj.

2.5.6.1 Postojanje konkurentnih tržišta

Kada se razmotri pitanje da li je jedna aktivnost direktno izložena konkurenciji, procena se vrši na osnovu kriterijuma koji su usaglašeni sa odredbama Ugovora (EZ) o konkurenciji, kao što su karakteristike predmetnih dobara ili usluga, postojanje alternativnih dobara ili usluga, cene i realno ili potencijalno prisustvo više dobavljača predmetnih dobara ili usluga. Ovo veoma jasno ukazuje na to da su testovi koje treba primeniti isti oni koji se primenjuju prilikom vršenja tržišne analize predviđene članovima 81 i 82, kao i članom 86 Ugovora.

Razmatraju se i pravne i **de facto** barijere za ulaz. S obzirom na to da direktive o liberalizaciji u različitim sektorima imaju za cilj uklanjanje preostalih pravnih barijera za ulaz, faktičko uklanjanje tih barijera preko usaglašenosti sa različitim direktivama biće dovoljno da se pokaže odsustvo pravnih ograničenja za pristup tržištu za predmetne aktivnosti. Prema tome, pristup tržištu će se smatrati neograničenim ukoliko je država članica sprovela i primenila odredbe zakonodavstva Zajednice pomenutih u Aneksu XI koji sadrži listu zakonodavstva Zajednice koje ima za cilj liberalizaciju različitih posebnih sektora.

Lista trenutno upućuje na zakone u sledećim sektorima: prevoz i distribucija gasa ili toplotne energije (Direktiva 98/30); proizvodnja, prenos ili distribucija električne energije (Direktiva 96/92); naručioci u oblasti poštanskih usluga (Direktiva 97/67); i ispitivanje i vađenje nafte i gasa (Direktiva 94/22/EZ).

Trenutno nije naveden nijedan zakon o liberalizaciji u oblasti proizvodnje, transporta ili distribucije vode za piće; naručilaca u oblasti železničkih usluga; naručilaca u oblasti gradskih železničkih, tramvajskih, trolejbuskih i autobuskih usluga; ispitivanje i vađenje uglja ili drugih čvrstih goriva; naručilaca u oblasti pomorske pristanišne ili rečne pristanišne ili druge stanične opreme; naručioci u oblasti aerodromskih instalacija.

2.5.6.2 Postupak izuzeća

Izuzeće se daje odlukom Komisije koja će biti prouzrokovana zahtevom države članice, naručioca ili same Komisije, na sopstvenu inicijativu. Postupak iz člana 30 je dopunjen Odlukom 2005/15 („Odluka”) koja obuhvata pitanja kao što su zahtevi za objavljivanje i proširenja i postupci za dostavljanje odluka.

Postupak takođe dozvoljava da se uzme u obzir pozicija koju je usvojio nezavisni nacionalni organ koji je stručan za predmetnu aktivnost. Takvo telo bi trebalo da proceni okolnosti na tržištu i moglo bi se očekivati da izvrši analizu stavova privrednih subjekata na relevantnom tržištu.